

ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΕΛΙΞΕΩΝ ΣΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Με την επιστημονική επιμέλεια του ΙΟΒΕ

ΜΑΙΟΣ 2024

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Περιεχόμενα

- **Σύνοψη**
- Τάσεις στην Ελληνική Οικονομία
- Εξελίξεις στη Βιομηχανία
- Διεθνές περιβάλλον
- Ενέργεια
- Ειδικό θέμα: Οδικός Χάρτης Μετάβασης της Χημικής Βιομηχανίας στην Ελλάδα

Σύνοψη: Βασικά στοιχεία

- Υποχώρηση της ανεργίας τον Μάρτιο (γ-ο-γ), στο 10,5% σε σχέση με ένα έτος πριν.
- Αμετάβλητο το οικονομικό κλίμα τον Απρίλιο, λόγω ήπιων μικτών τάσεων. Μικρή βελτίωση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης.
- Ήπια εξασθένιση των προσδοκιών στη Βιομηχανία, στις 108,7 μονάδες τον Απρίλιο, από 111,9 μονάδες τον προηγούμενο μήνα, οριακά χαμηλότερα σε σχέση με ένα έτος πριν (108,9 μον.).
- Υποχώρηση για τη βιομηχανική παραγωγή τον Μάρτιο σε σύγκριση με τον Φεβρουάριο. Ήπια μείωση 0,6% (γ-ο-γ) στην Ελλάδα, έναντι υποχώρησης 1,0% στην ΕΕ27. Εξασθένιση για την εγχώρια Μεταποίηση 2,2% (γ-ο-γ).
- Νέα μείωση των εξαγωγών της Βιομηχανίας, 10,9% τον Φεβρουάριο (γ-ο-γ). Άνοδος για το εμπορικό έλλειμμα στα €3,7 δισεκ., από €3,2 δισεκ. ένα έτος πριν.

Από το Ειδικό Θέμα «Οδικός Χάρτης Μετάβασης της Χημικής Βιομηχανίας στην Ελλάδα»:

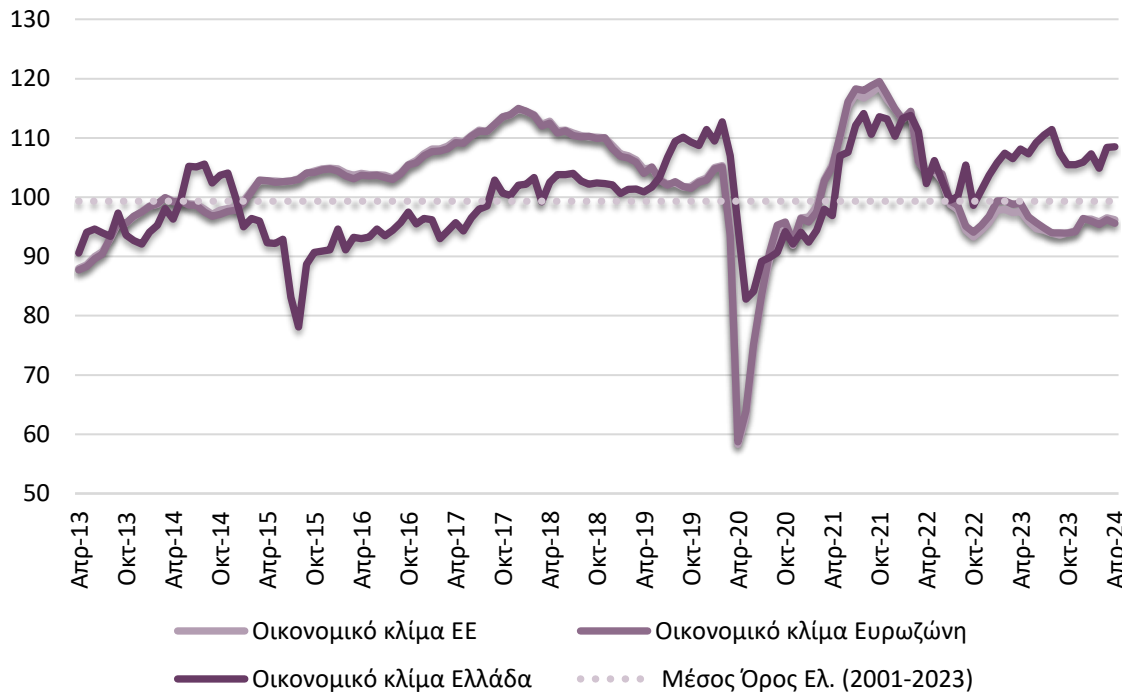
- Η χημική βιομηχανία αντιμετωπίζει σημαντικές προκλήσεις, όπως κλιματική ουδετερότητα στις παραγωγικές διαδικασίες, κυκλικότητα προϊόντων, παροχή ασφαλών και βιώσιμων χημικών και ψηφιοποίηση
- Απαιτείται κατάλληλος σχεδιασμός και σημαντικές επενδύσεις που θα οδηγούν στην εξασφάλιση της ανθεκτικότητας και της ανταγωνιστικότητας της χημικής βιομηχανίας στην Ελλάδα, λαμβάνοντας συγχρόνως υπόψη τις ιδιαιτερότητές της και τις υφιστάμενες στρατηγικές.

Περιεχόμενα

- Σύνοψη
- **Τάσεις στην Ελληνική Οικονομία**
- Εξελίξεις στη Βιομηχανία
- Διεθνές περιβάλλον
- Ενέργεια
- Ειδικό θέμα: Οδικός Χάρτης Μετάβασης της Χημικής Βιομηχανίας στην Ελλάδα

Αμετάβλητος ο δείκτης οικονομικού κλίματος τον Απρίλιο, με μικρή ενίσχυση καταναλωτικής εμπιστοσύνης

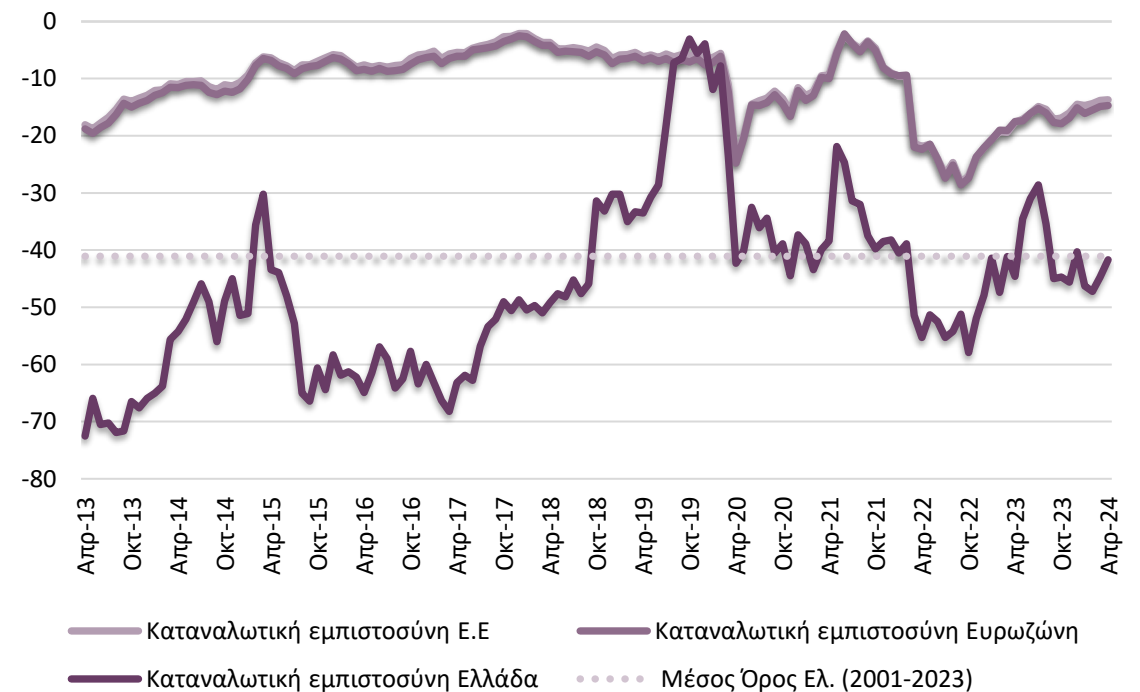
Μικρή εξασθένιση στη Βιομηχανία, αισθητή σε Κατασκευές και σε Λιανικό και ήπια βελτίωση σε Υπηρεσίες

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, IOBE, έως 4/2024

Ο δείκτης οικονομικού κλίματος διαμορφώθηκε τον Απρίλιο στις 108,5 μονάδες, έναντι 108,4 μονάδων τον προηγούμενο μήνα και 108,1 μονάδων ένα έτος πριν. Διατήρηση του κλίματος λόγω της εξασθένισης σε Βιομηχανία, Κατασκευές και Λιανικό με Καταναλωτική εμπιστοσύνη και Υπηρεσίες να βελτιώνονται.

Μικρή βελτίωση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης, λόγω βελτίωσης σε όλους σχεδόν τους επιμέρους παράγοντες

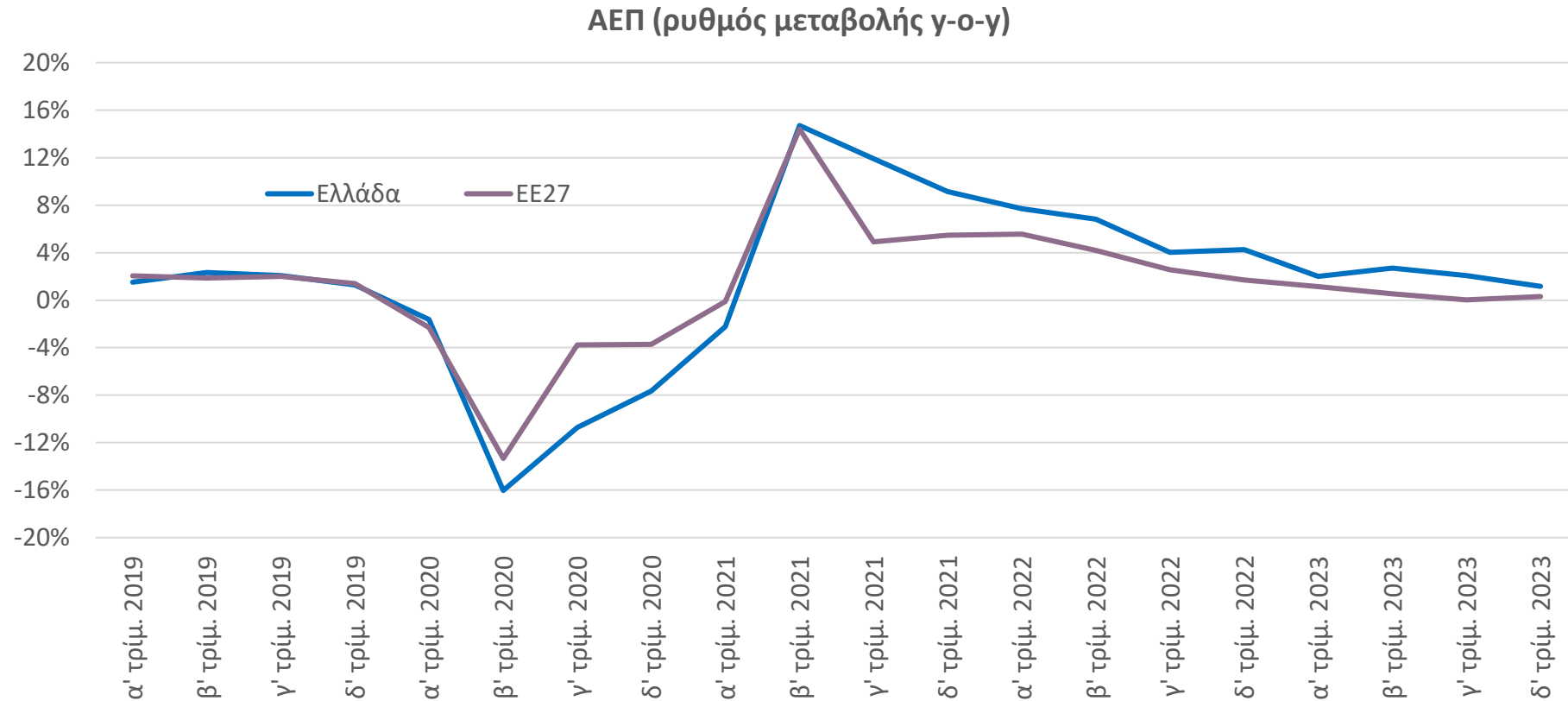

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, IOBE, έως 4/2024

Ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης ενισχύθηκε ελαφρά τον Απρίλιο και διαμορφώθηκε στις -41,7 μονάδες (από -44,7 μον. τον προηγούμενο μήνα), σε υψηλότερα επίπεδα σε σχέση με ένα έτος πριν (-44,6 μονάδες).

Ανάπτυξη το δ' τρίμηνο, ηπιότερη έναντι του προηγούμενου τριμήνου, λόγω συρρίκνωσης των πάγιων επενδύσεων

Άνοδος ΑΕΠ το δ' τρίμηνο του 2023, κατά 1,2%, κατόπιν ανάκαμψης 2,1% στο γ' τρίμηνο του 2023. Αύξηση στο δ' τρίμηνο ισχυρότερη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (0,3%).

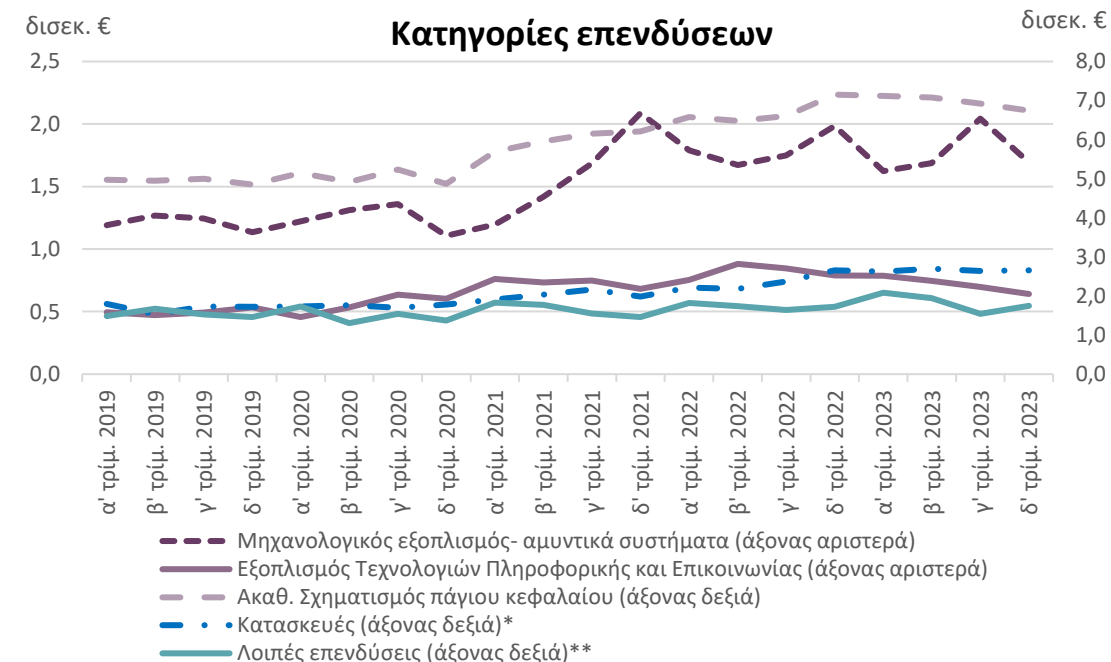
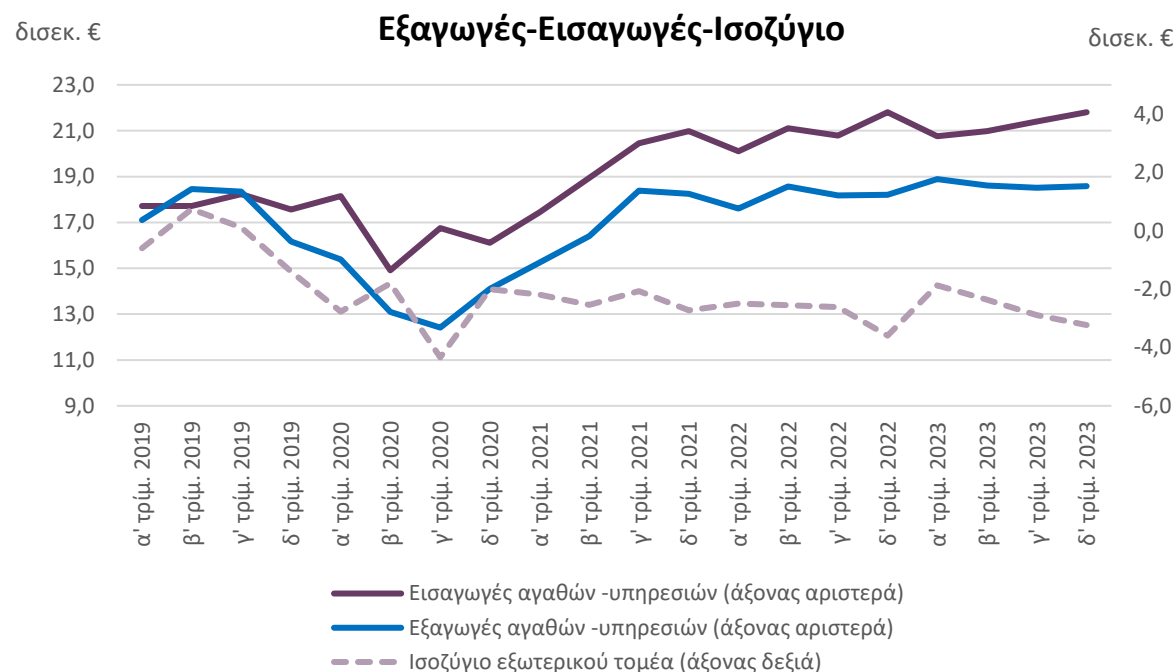

Πηγή: Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί, σε σταθερές τιμές 2015, ΕΛ.ΣΤΑΤ. Eurostat, Μάρτιος 2024

Μείωση επενδύσεων, έλλειμμα στον εξωτερικό τομέα

Αύξηση εξαγωγών 2,1% (+€377 εκατ.) το δ' τρίμ. του 2023, έναντι μείωσης -0,2% ένα έτος πριν. Ενίσχυση των εξαγωγών υπηρεσιών (4,7%), και μείωση των εξαγωγών αγαθών (-1,6%). Στασιμότητα εισαγωγών, έναντι αύξησης 3,9% πέρυσι. Έλλειμμα ισοζυγίου €3,2 δισεκ. (βελτιωμένο κατά €371 εκατ. το δ' τρίμ. του 2023 σε σχέση με ένα έτος πριν).

Συρρίκνωση πάγιων επενδύσεων στο δ' τρίμ. του 2023 (-5,7%, από αύξηση 4,8% το γ' τρίμ. του 2023), έναντι ανόδου 15,2% πέρυσι. Προήλθε κυρίως από μείωση στον Εξοπλισμό τεχνολογίας (-19,0% από -17,5%) και στο Μηχανολογικό εξοπλισμό (-14,7 από αύξηση 16,8%). Μικρή άνοδος για τις Λοιπές επενδύσεις (+1,5% από -6,1%) και τις Κατασκευές (+0,2% από 11,5%).

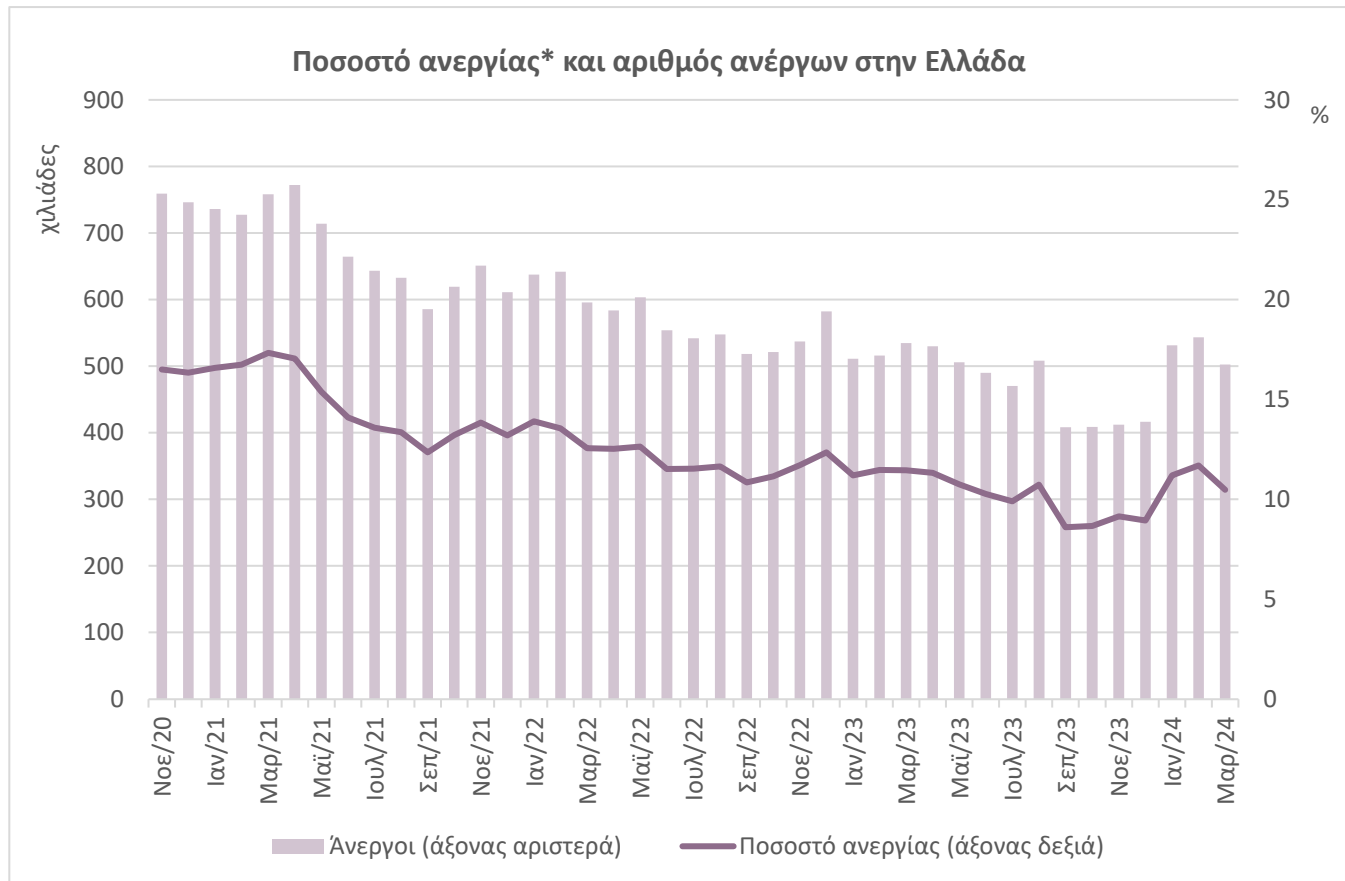
Πηγή: Τριμηνιαίο Εθνικό Λογαριασμό, σε σταθερές τιμές 2015, ΕΛ.ΣΤΑΤ., Μάρτιος 2024

* Οι Κατασκευές περιλαμβάνουν τις Κατοικίες και τις Λοιπές Κατασκευές. Οι Λοιπές Κατασκευές περιλαμβάνουν τα δημόσια έργα, τα βιομηχανικά και εμπορικά κτίρια, τα ξενοδοχεία, τα κτίρια γραφείων και λοιπά μη οικιστικά κτίρια

** Οι Λοιπές επενδύσεις περιλαμβάνουν τις επενδύσεις σε Μεταφορικό εξοπλισμό, αγροτικά μηχανήματα, πνευματικά δικαιώματα κ.ά.

Υποχώρηση της ανεργίας τον Μάρτιο (γ-ο-γ)

Μείωση στο εποχικά προσαρμοσμένο ποσοστό ανεργίας σε σχέση με ένα μήνα πριν.

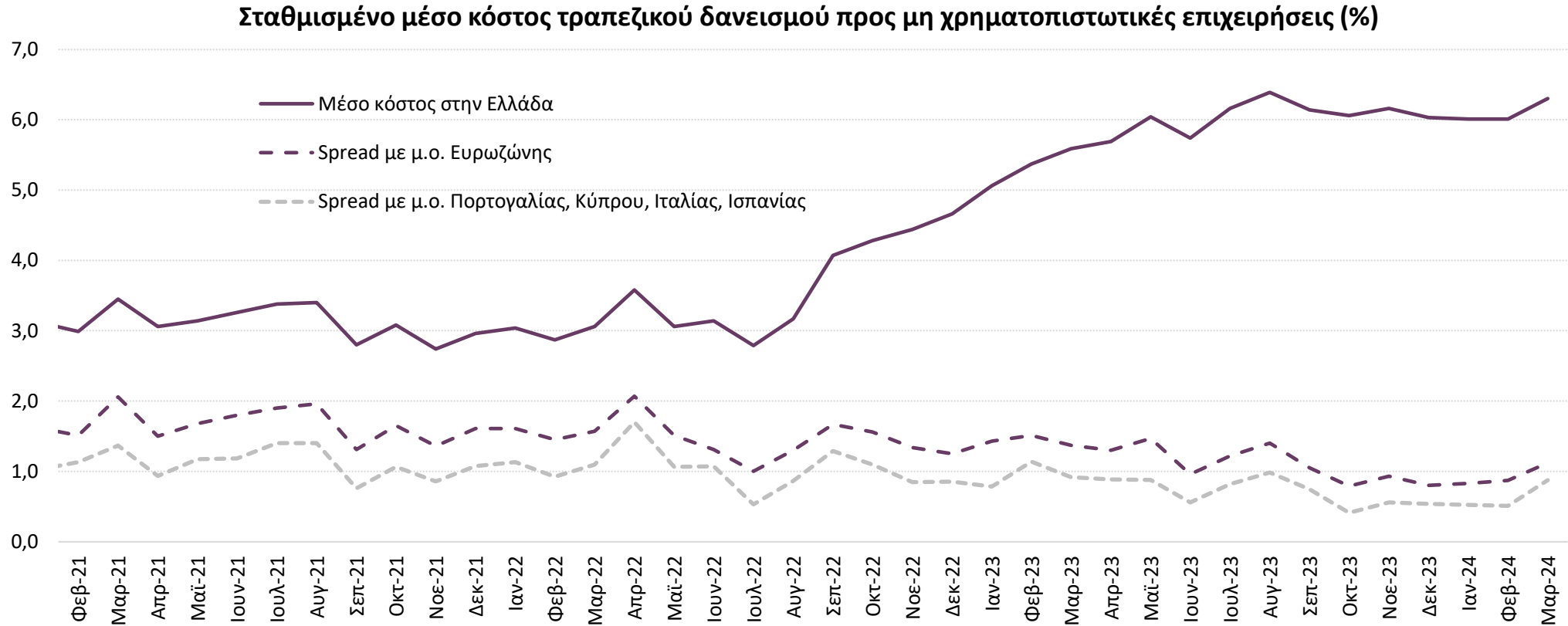

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, έως 03/2024

* μη εποχικά προσαρμοσμένο

- Το μη εποχικά προσαρμοσμένο ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε σε 10,5% τον Μάρτιο παρουσιάζοντας μείωση 1 π.μ. σε σχέση με ένα έτος πριν.
- Την ίδια περίοδο ο αριθμός των ανέργων μειώθηκε στους 502,7 χιλ. καταγράφοντας μείωση 6% σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2023.
- Ο αριθμός των απασχολούμενων ενισχύθηκε 3,8% (γ-ο-γ), στους 4.293,5 χιλ. τον Μάρτιο.
- Συγκριτικά με τον Φεβρουάριο του τρέχοντος έτους, το εποχικά προσαρμοσμένο ποσοστό ανεργίας σημείωσε μείωση κατά 0,6 ποσοστιαίες μονάδες, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στο 10,2%.

Το μέσο κόστος νέου δανεισμού για τις ελληνικές επιχειρήσεις αυξήθηκε τον Μάρτιο, στο 6,3%...

Πηγή: ΕΚΤ, έως 3/2024

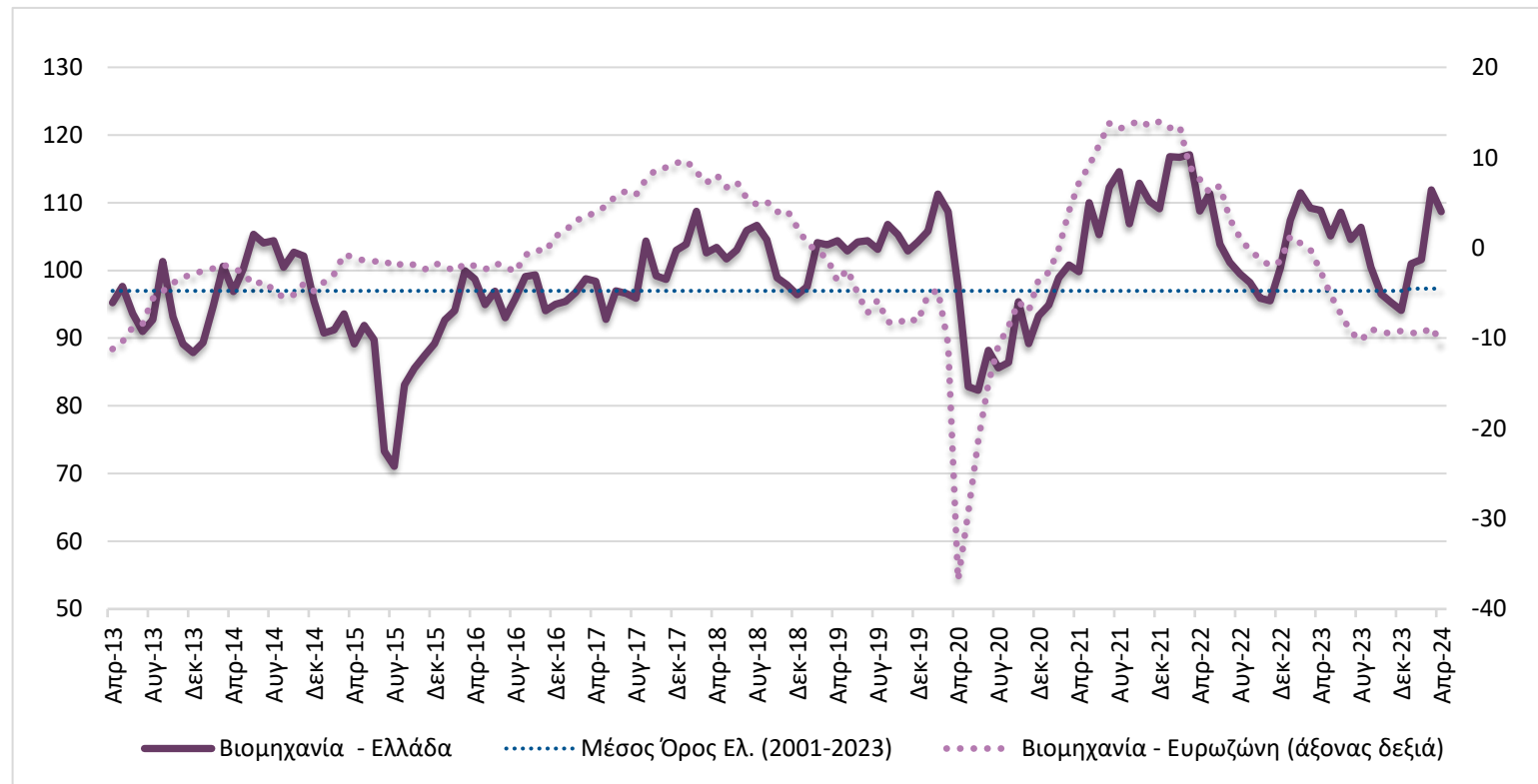
...με την απόκλιση από το μέσο κόστος δανεισμού επιχειρήσεων της Ευρωζώνης να καταγράφει αύξηση, από τις 87 στις 112 μονάδες βάσης.

Περιεχόμενα

- Σύνοψη
- Τάσεις στην Ελληνική Οικονομία
- **Εξελίξεις στη Βιομηχανία**
- Διεθνές περιβάλλον
- Ενέργεια
- Ειδικό θέμα: Οδικός Χάρτης Μετάβασης της Χημικής Βιομηχανίας στην Ελλάδα

Ήπια μείωση των επιχειρηματικών προσδοκιών στη Βιομηχανία

Εξασθένηση προσδοκιών λόγω ήπιας επιδείνωσης των προβλέψεων της παραγωγής και των παραγγελιών και της ζήτησης.

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, IOBE, έως 4/2024

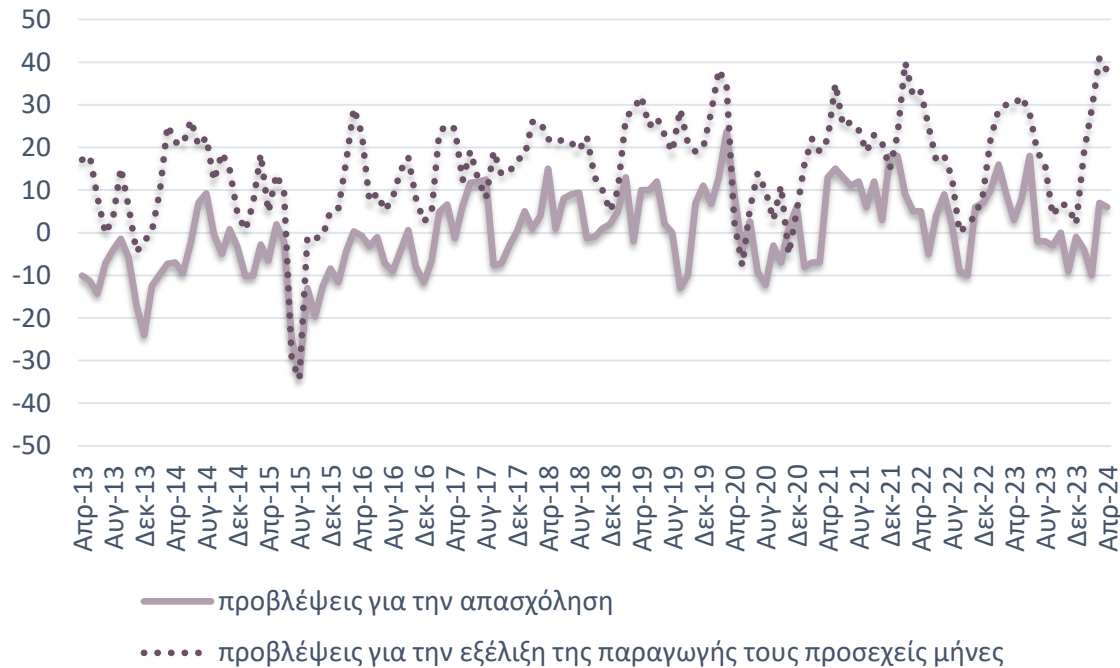
Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία υποχώρησε τον Απρίλιο στις 108,7 μονάδες (από 111,9 μον. ένα μήνα πριν), σε οριακά χαμηλότερο επίπεδο από το αντίστοιχο περυσινό (108,9 μον.).

Προβλέψεις σε επιμέρους κατηγορίες του Δείκτη Βιομηχανίας (I)

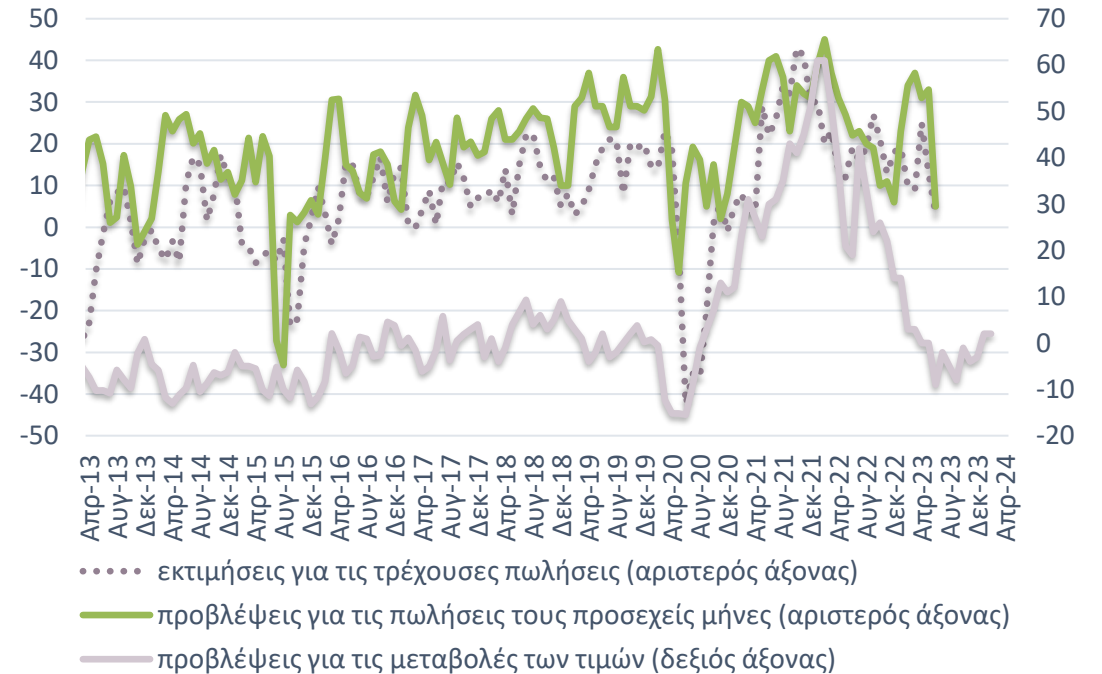
Οριακά εξασθενημένο το θετικό ισοζύγιο προβλέψεων για την απασχόληση. Ήπια υποχώρηση για τον δείκτη προβλέψεων για την παραγωγή.

Αμετάβλητο το θετικό ισοζύγιο προβλέψεων για τις τιμές.

Απασχόληση και Παραγωγή

Πωλήσεις και Τιμές

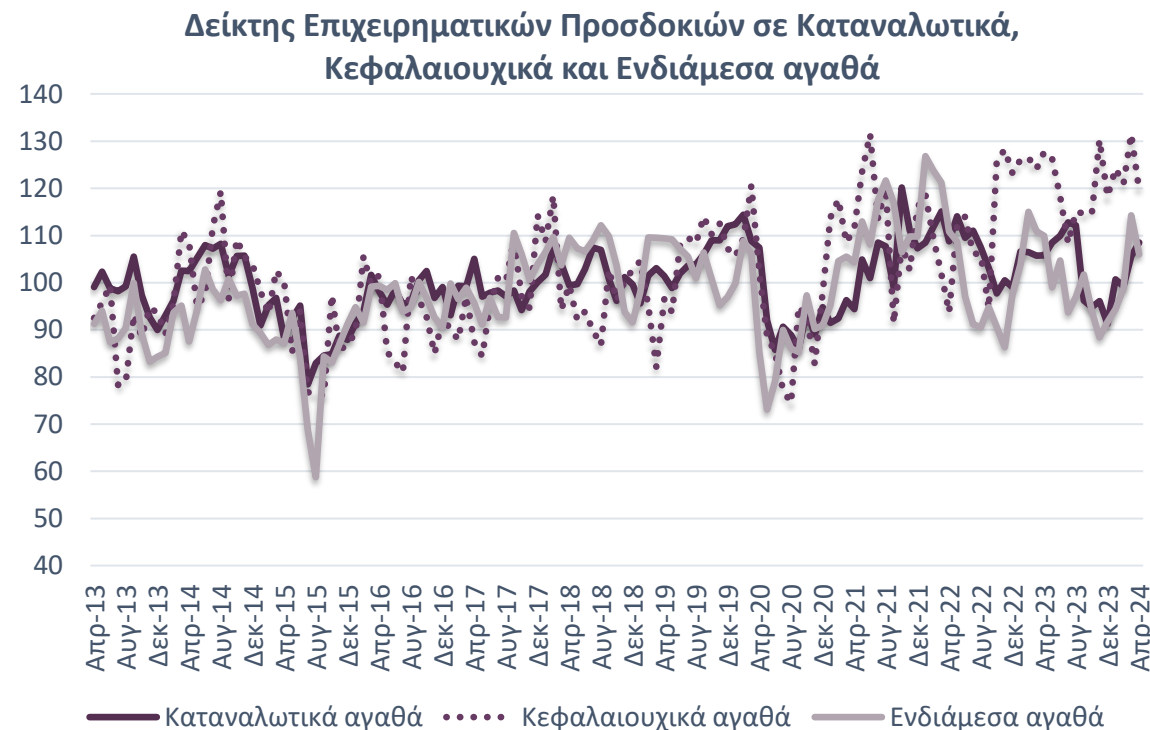
Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, IOBE, έως 4/2024. *Σημ: Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για τους δείκτες που αφορούν στις πωλήσεις από τον Ιούλιο.

Με την οικονομία να βρίσκεται σε μια καμπή, καθώς πολλά από τα μέτρα στήριξης που είχαν εφαρμοστεί αποσύρονται, η επίδραση του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, όπως και άλλων ευρωπαϊκών πόρων, είναι σημαντική και αναμένεται να είναι ισχυρότερη κατά την επόμενη διετία.

Προβλέψεις σε επιμέρους κατηγορίες του Δείκτη Βιομηχανίας (II)

Ενισχυμένο το αρνητικό ισοζύγιο για παραγγελίες και τρέχουσα ζήτηση. Αμετάβλητο το ισοζύγιο για τα αποθέματα.

Ενίσχυση του δείκτη για τα Καταναλωτικά αγαθά, λόγω των θετικών προβλέψεων για την παραγωγή. Υποχώρηση για τα Ενδιάμεσα αγαθά, και εντονότερη για τα Κεφαλαιουχικά, λόγω κυρίως των πτωτικών προβλέψεων για τις παραγγελίες και τη ζήτηση.

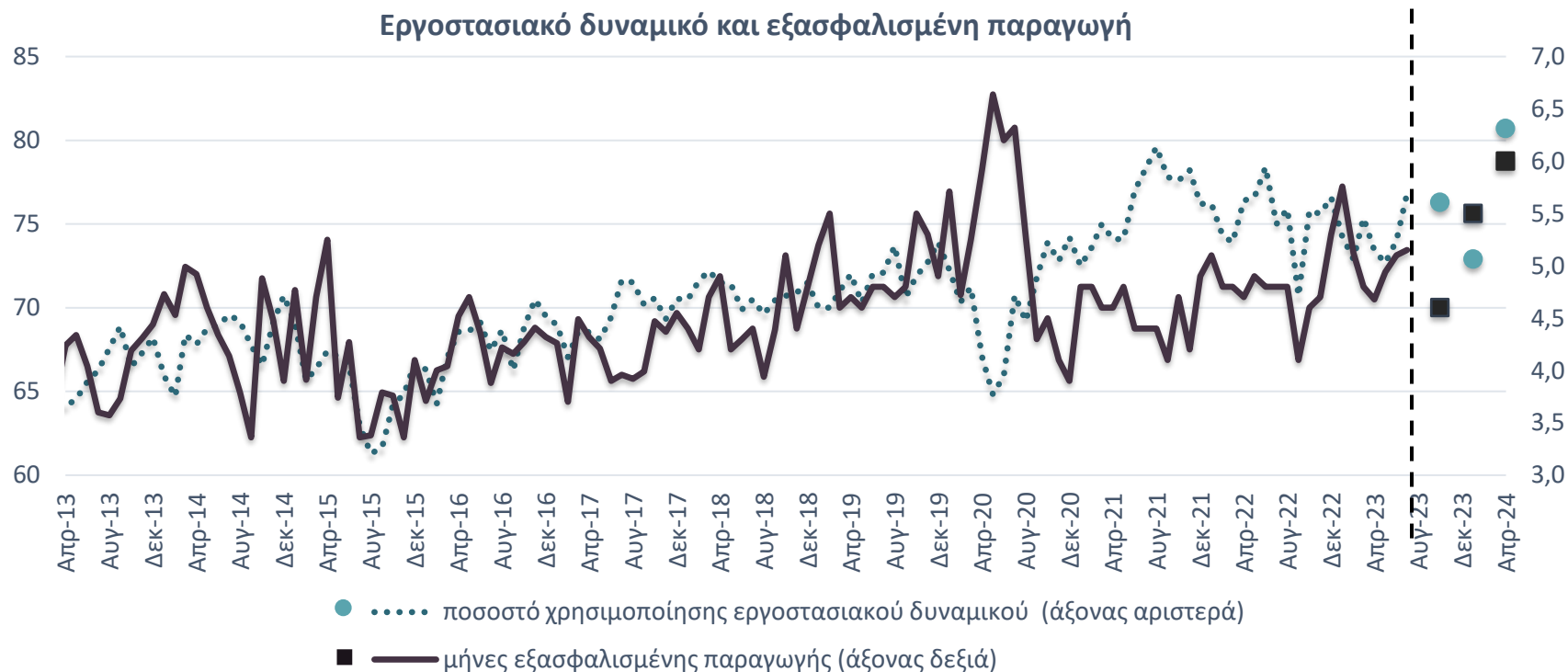

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, IOBE, έως 4/2024

Συνολικά, η οικονομία κινείται σε σταθερή τροχιά και υψηλότερα από τους ευρωπαϊκούς μέσους όρους, όμως η εξέλιξη των συνολικών προοπτικών της θα εξαρτηθεί μεσοπρόθεσμα από την οικονομική πολιτική και τις προκλήσεις από το εξωτερικό περιβάλλον.

Άνοδος για το εργοστασιακό δυναμικό και για την εξασφαλισμένη παραγωγή

Η αξιοποίηση του δυναμικού της βιομηχανίας ενισχύθηκε τον Απρίλιο.

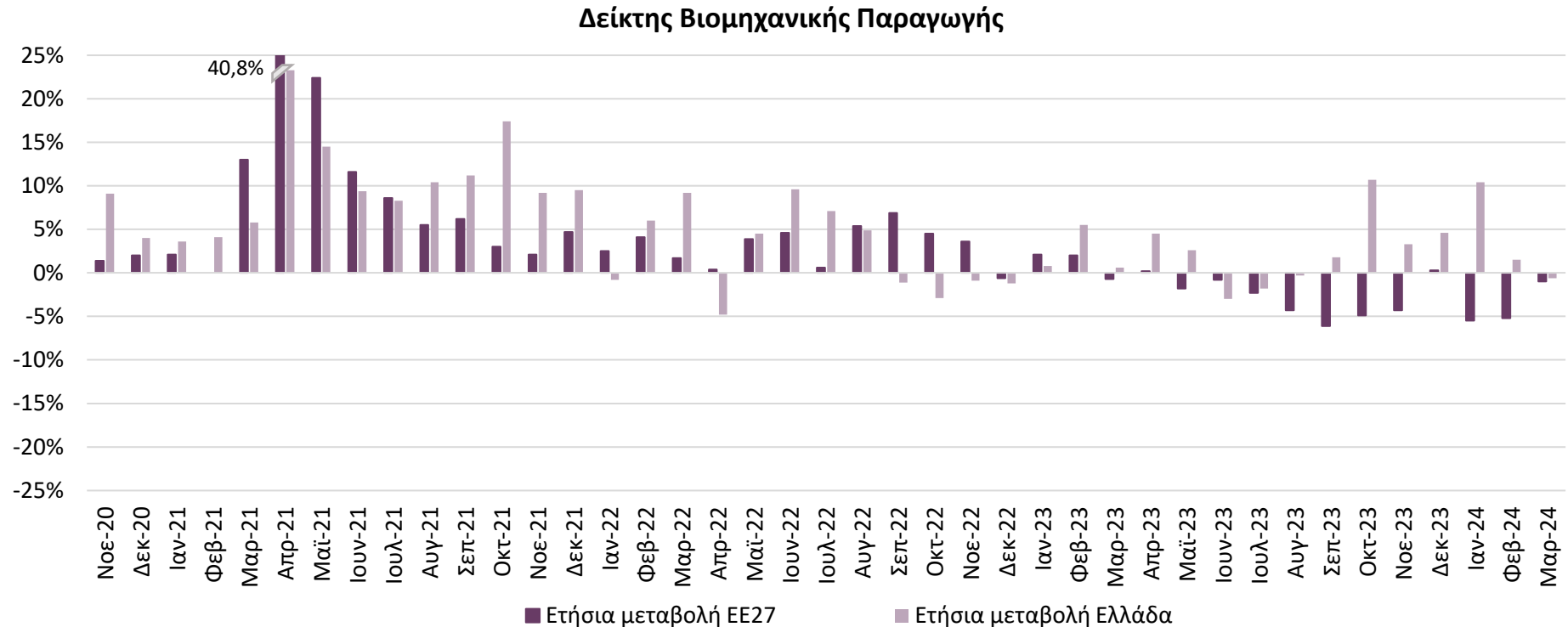

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, IOBE, έως 4/2024. Σημ: Οι δείκτες του εργοστασιακού δυναμικού και της εξασφαλισμένης παραγωγής πλέον υπολογίζονται κάθε τρεις μήνες και οι τιμές θα αφορούν στον εκάστοτε μήνα.

Το ποσοστό χρησιμοποίησης εργοστασιακού δυναμικού αυξήθηκε στο 80,7% τον Απρίλιο (από 72,9% τον Ιανουάριο), με την εξασφαλισμένη παραγωγή να ανέρχεται στους 6 μήνες από 5,5 μήνες τον Ιανουάριο.

Έπια υποχώρηση της βιομηχανικής παραγωγής 0,6% τον Μάρτιο σε σχέση με ένα έτος πριν, στην Ελλάδα έναντι μείωσης 1,0% στην ΕΕ27

Μείωση 1,3% σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα.

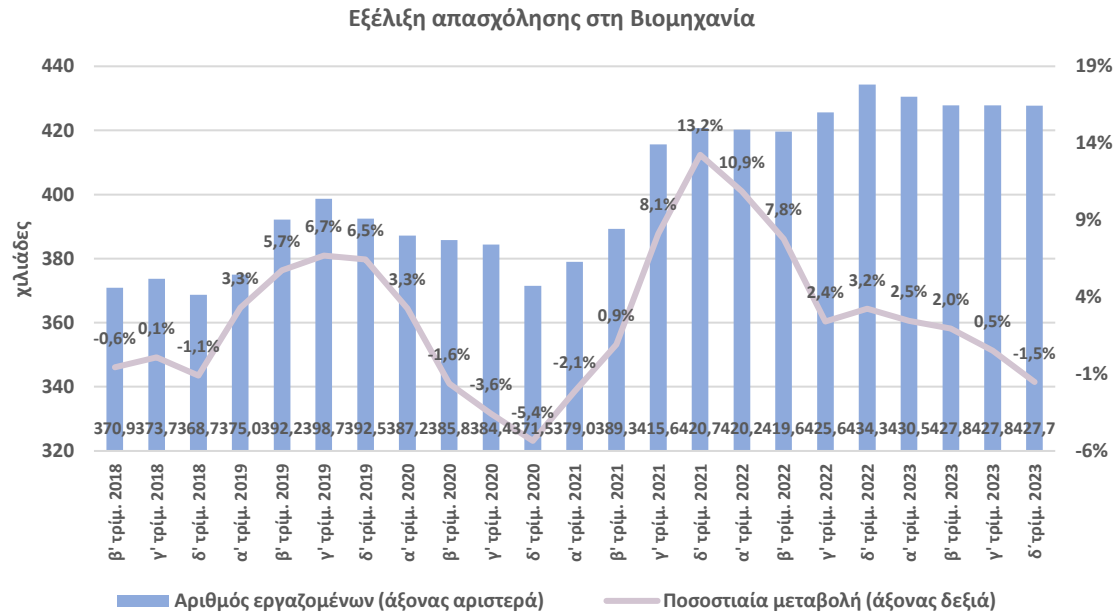

Πηγή: Eurostat, έως 3/2024. Σημ: Ημερολογιακά διορθωμένα στοιχεία.

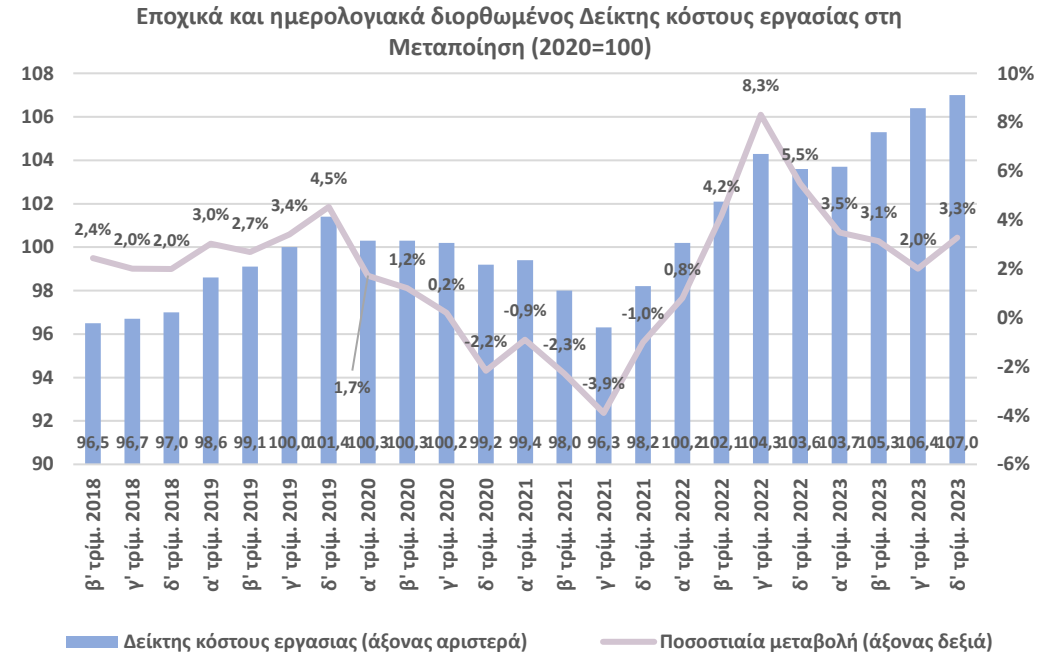
Μικτές τάσεις στους κλάδους της βιομηχανίας τον Μάρτιο. Ειδικότερα, ενίσχυση στο Ηλεκτρικό Ρεύμα (8,2%), αλλά εξασθένηση σε Ορυχεία - Λατομεία (-2,5%) και Μεταποίηση (-2,2%). Σε κλάδους υψηλής σημασίας για την ελληνική οικονομία, άνοδος καταγράφηκε στα Τρόφιμα (2,2%), αλλά υποχώρηση σε Φάρμακα (-9,7%) και Βασικά Μέταλλα (-2,1%).

Ενίσχυση της απασχόλησης στη Βιομηχανία στο δ' τρίμ. του 2023

Άνοδος της απασχόλησης στη Βιομηχανία* για εντέκατο συνεχόμενο τρίμηνο

Ο δείκτης κόστους εργασίας στη Μεταποίηση υποχώρησε για τέταρτο συνεχόμενο τρίμηνο

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, έως δ' τρίμ. 2023'. *Σημ: Ορυχεία-Λατομεία και Μεταποίηση

- Το δ' τρίμ. του 2023 η απασχόληση στη Βιομηχανία μειώθηκε κατά 1,5% (ή -6,6 χιλ. άτομα), στα 427,7 χιλ. άτομα σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2022.
- Άνοδος της απασχόλησης στο σύνολο της οικονομίας (+1,2%, γ-ο-γ), με τους απασχολούμενους να ανέρχονται στους 4.183,1 χιλ. το δ' τρίμ. του 2023 (+47,9 χιλ. σε σχέση με ένα έτος πριν).

Πηγή: Eurostat, έως δ' τρίμ. 2023.

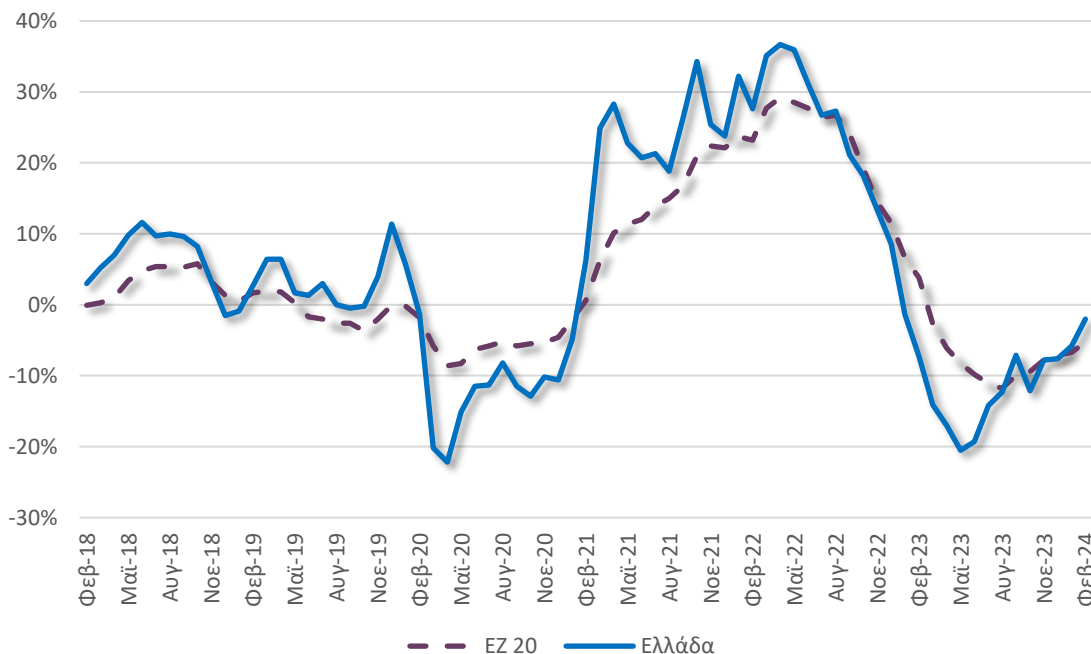
Ο δείκτης κόστους εργασίας στη Μεταποίηση διαμορφώθηκε στις 107 μονάδες το δ' τρίμ. του 2023, σημειώνοντας υποχώρηση 3% σε σχέση με ένα έτος πριν.

Νέα υποχώρηση των τιμών εισαγωγών, σε νέα άνοδο οι τιμές παραγωγού

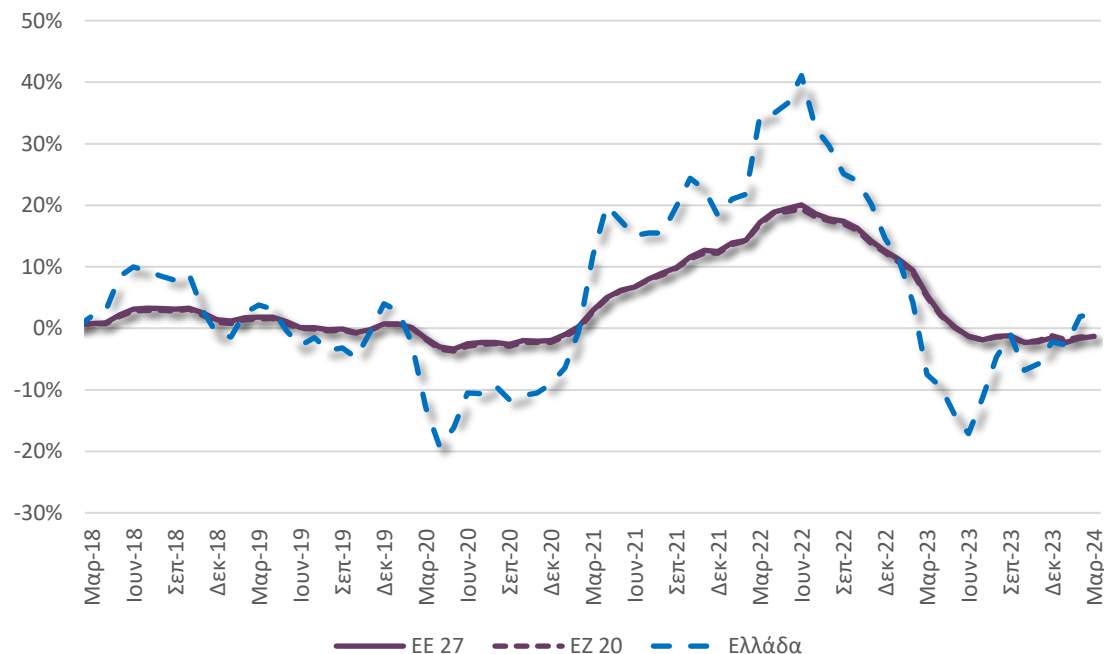
Ασθενέστερη η μείωση των τιμών εισαγωγών τον Φεβρουάριο, κατά 2,0% από 5,8% ένα μήνα πριν. Ηπιότερη και η υποχώρηση των τιμών στην Ευρωζώνη (5,2% από μείωση 6,7% τον προηγούμενο μήνα).

Άνοδος των τιμών παραγωγού τον Μάρτιο, 2,4% σε συνέχεια αύξησης 1,9% ένα μήνα νωρίτερα. Εξασθένιση για τον δείκτη σε Ευρώπη (-1,3% από μείωση 1,5% ένα μήνα πριν).

Ετήσιες μεταβολές Δείκτη Τιμών Εισαγωγών στη Βιομηχανία
(Μεταποίηση, Ορυχεία & Λατομεία)

Ετήσιες μεταβολές Δείκτη Τιμών Παραγωγού στη Βιομηχανία
(Μεταποίηση, Ορυχεία & Λατομεία)

Πηγή: Eurostat, έως 2/2024.

Σημ: Οι τιμές εισαγωγών αφορούν στο σύνολο της αγοράς

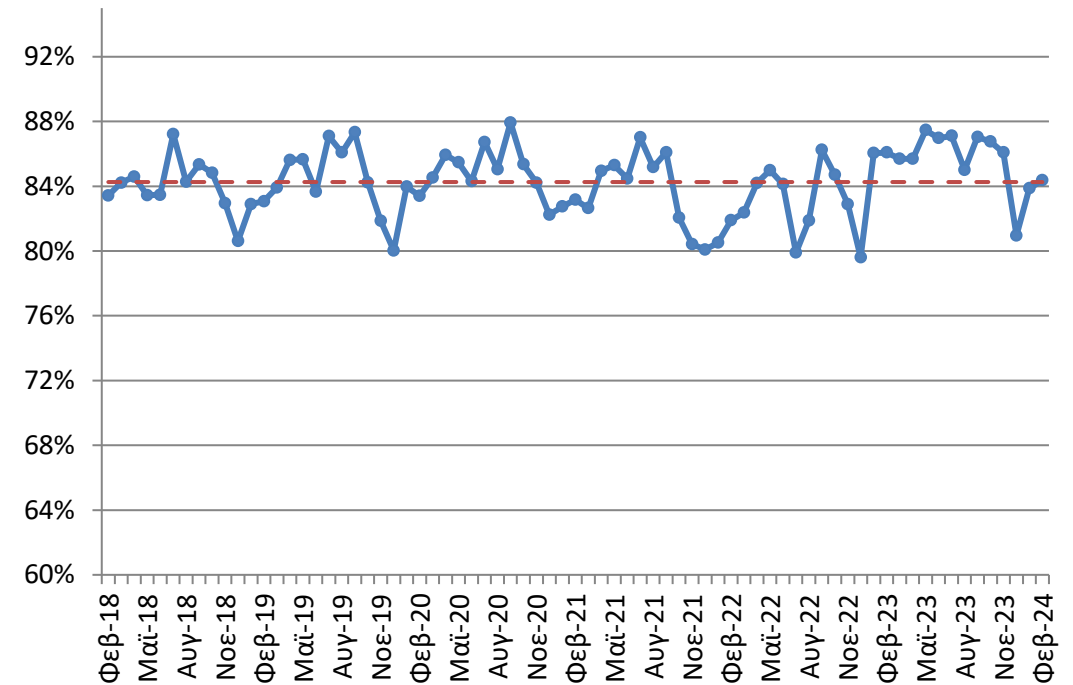
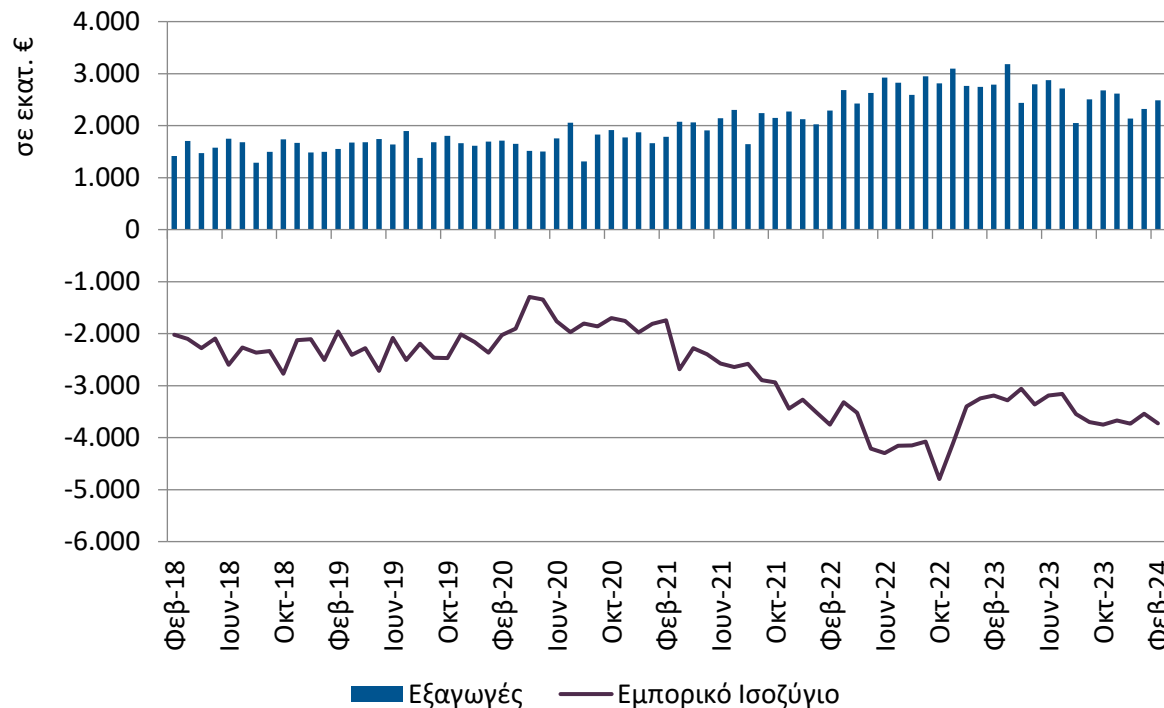
Πηγή: Eurostat, έως 3/2024.

Σημ: Οι τιμές παραγωγού αφορούν στο σύνολο της αγοράς.

Νέα μείωση των εξαγωγών και άνοδος του εμπορικού ελλείμματος βιομηχανίας τον Φεβρουάριο σε σχέση με ένα έτος πριν

Οι εξαγωγές των βιομηχανικών προϊόντων* διαμορφώθηκαν σε €2,5 δισεκ. τον Φεβρουάριο, σημειώνοντας μείωση 10,9% (γ-ο-γ). Ενίσχυση για το εμπορικό έλλειμμα, στα €3,7 δισεκ. από €3,2 δισεκ. ένα έτος πριν.

Το μερίδιο των βιομηχανικών προϊόντων* τον Φεβρουάριο ανήλθε σε 84,4% του συνόλου των εξαγωγών αγαθών, σε οριακά υψηλότερα επίπεδα από το διαχρονικό μέσο όρο.

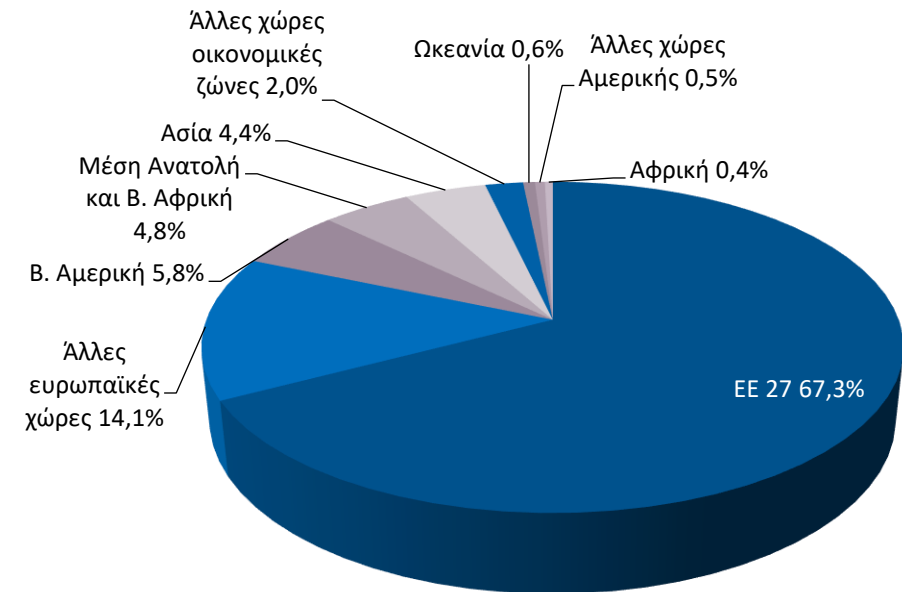
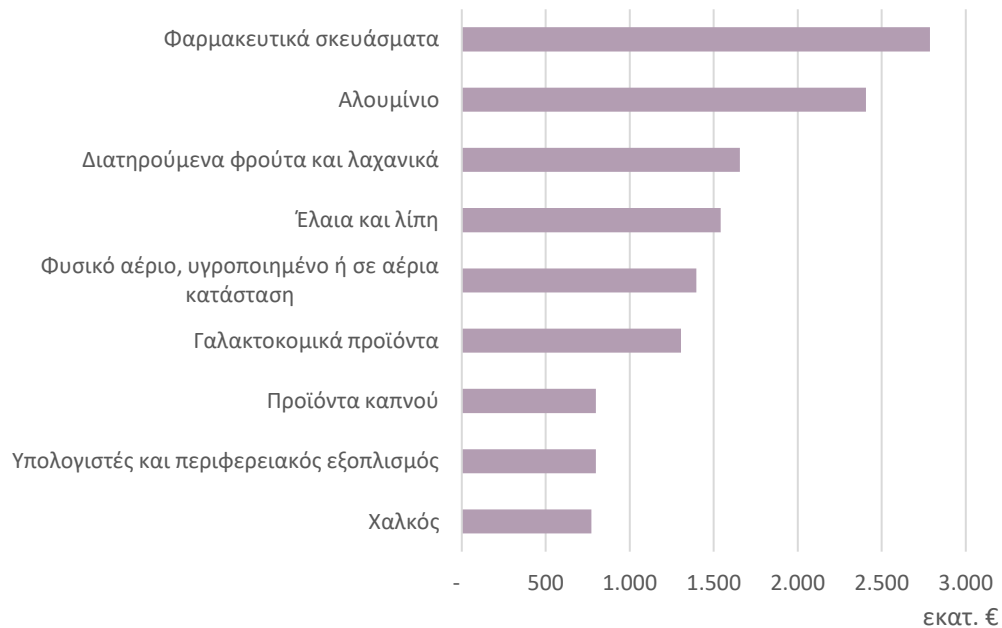
Πηγή: Eurostat, International Trade, ComExt, έως 02/2024

*Σημ: Σε τρέχουσες τιμές. Περιλαμβάνονται τα Ορυχεία-Λατομεία και η Μεταποίηση, εξαιρουμένων των Προϊόντων διύλισης πετρελαίου

Φαρμακευτικά σκευάσματα και Αλουμίνιο κορυφαία εξαγόμενα βιομηχανικά προϊόντα το 2023

Στο σύνολο του 2023 τα Φαρμακευτικά σκευάσματα και το Αλουμίνιο πρωτοπόρησαν για τις εξαγωγές τους, με €2,8 δισεκ. (+9,1%) και €2,4 δισεκ. (-12,9%), αντίστοιχα.

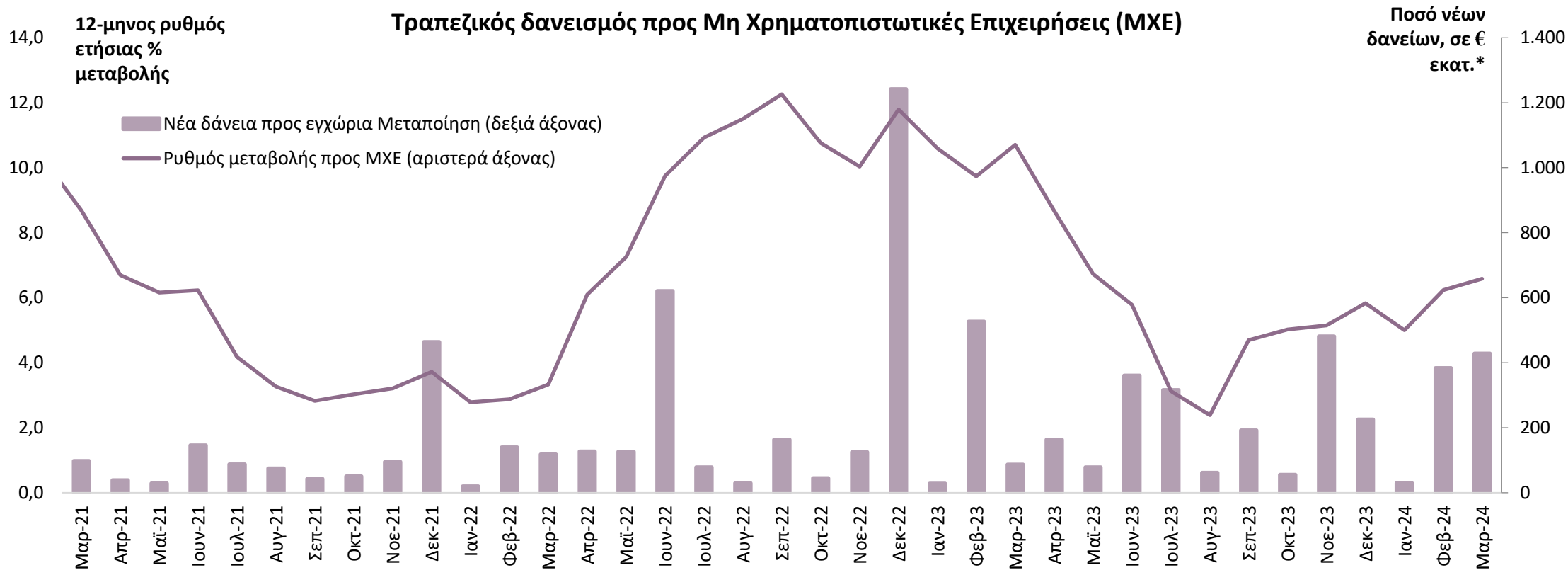
Το 81,4% των βιομηχανικών προϊόντων* κατευθύνεται προς ευρωπαϊκές χώρες, ενώ μόλις 5,8% προς Β. Αμερική το 2023.

Πηγή: Eurostat, International Trade, ComExt, έως 2023

*Σημ: Σε τρέχουσες τιμές. Περιλαμβάνονται τα Ορυχεία-Λατομεία και η Μεταποίηση, εξαιρουμένων των Προϊόντων διύλισης πετρελαίου

Ο 12-μηνος ρυθμός πιστωτικής επέκτασης προς τις μη χρημ/κές επιχειρήσεις αυξήθηκε τον Μάρτιο, στο 6,6%...

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, στοιχεία χρηματοδότησης έως 3/2024, στοιχεία AnaCredit έως 3/2024

* Οι καθαρές ροές προκύπτουν από τις μεταβολές των υπολοίπων διορθωμένες για τις διαγραφές δανείων, απομειώσεις αξίας χρεογράφων, τις συναλλαγματικές διαφορές και τις αναταξινομήσεις/μεταβιβάσεις δανείων. Τα ποσά νέων δανείων ανά κλάδο αποτυπώνουν συνολικές μηνιαίες εκταμιεύσεις από τη βάση AnaCredit.

...ενώ οι νέες πιστώσεις προς επιχειρήσεις της Μεταποίησης τον Μάρτιο κυμάνθηκαν στα €428 εκατ.

Περιεχόμενα

- Σύνοψη
- Τάσεις στην Ελληνική Οικονομία
- Εξελίξεις στη Βιομηχανία
- **Διεθνές περιβάλλον**
- Ενέργεια
- Ειδικό θέμα: Οδικός Χάρτης Μετάβασης της Χημικής Βιομηχανίας στην Ελλάδα

Άνοδος για Brent και βιομηχανικά μέταλλα

Αύξηση της τιμής του Brent τον Απρίλιο κατά 5,3%, στα \$89,9/βαρέλι.

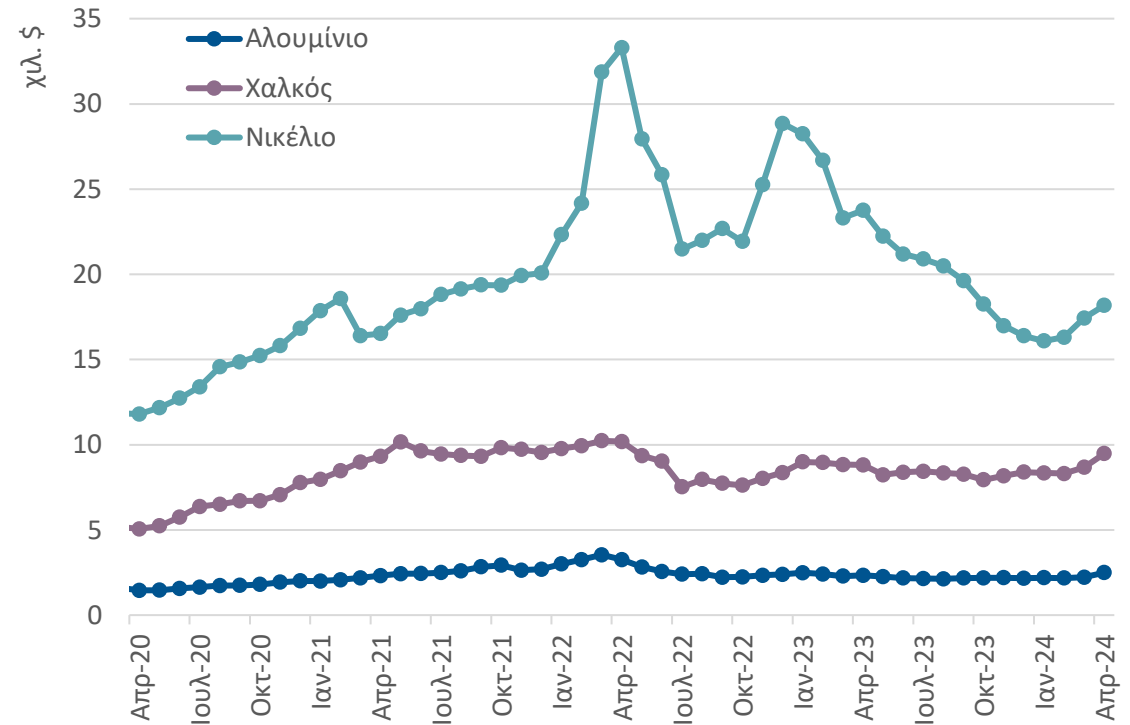
Τιμή αργού πετρελαίου (Brent)

Πηγή: U.S. Energy Information Administration, έως 4/2024

Άνοδος για Αλουμίνιο (+12,4%), Χαλκό (+9,3%) και Νικέλιο (+4,3%) τον Απρίλιο.

Τιμές βιομηχανικών μετάλλων

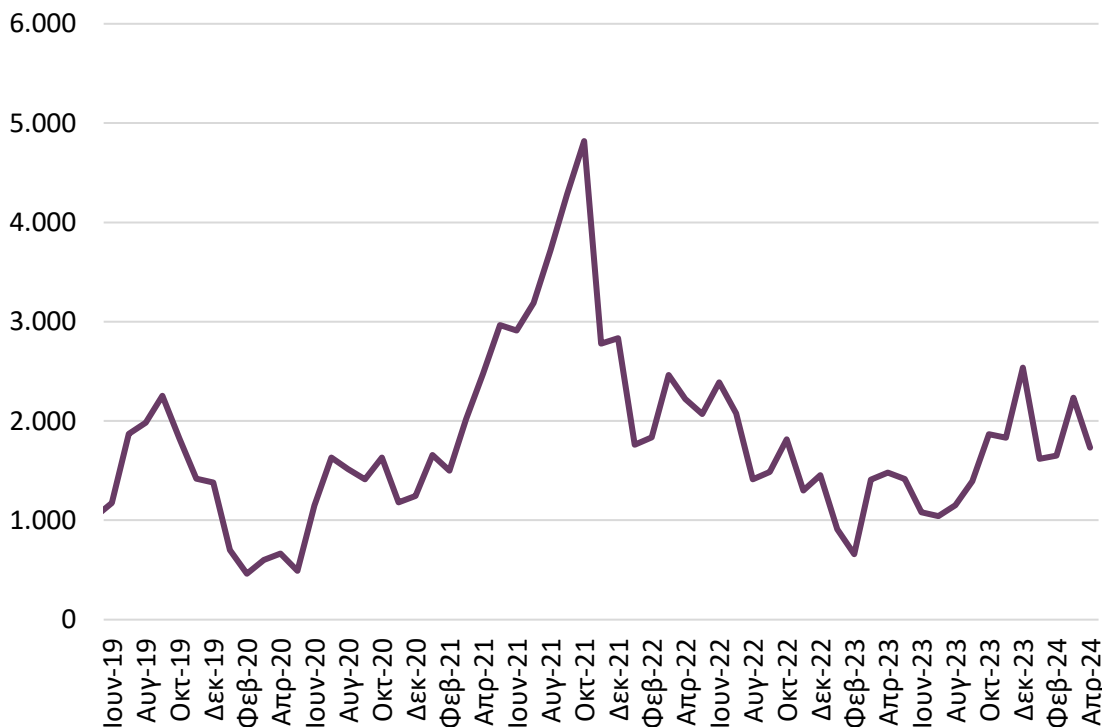

Πηγή: ΔΝΤ, London Metal Exchange, έως 4/2024

Συνεχίστηκε η αύξηση σε ξηρό φορτίο, σε χαμηλότερα επίπεδα τα εμπορευματοκιβώτια

Εκ νέου αύξηση στο ξηρό φορτίο τον Απρίλιο κατά 17,0% σε σχέση με ένα έτος νωρίτερα. Χαμηλότερα σε σχέση με τον Μάρτιο (-22,5%).

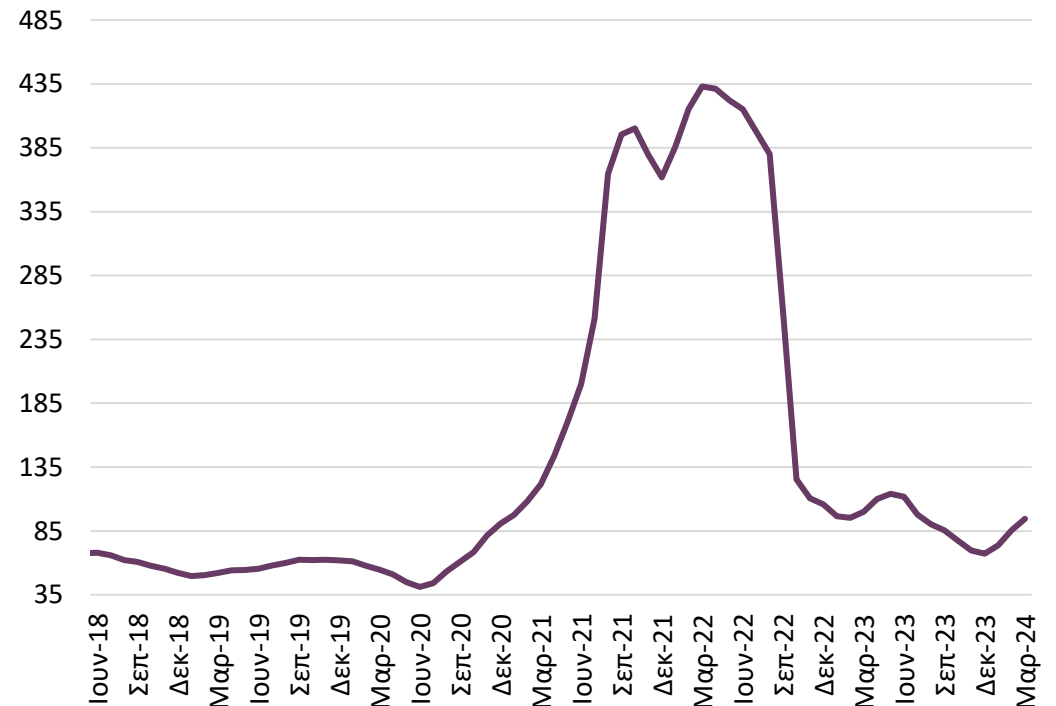
Ετήσια Μεταβολή δείκτη BDI (1973=1334)

Πηγή: Clarksons, έως 4/2024

Σε τροχιά ανόδου τα εμπορευματοκιβώτια, παραμένοντας ωστόσο, χαμηλότερα σε σχέση με ένα έτος πριν (-7,5%).

Δείκτης εμπορευματοκιβωτίων (1999=100)

Πηγή: Clarksons, έως 3/2024

Εξασθένιση ισοτιμίας ευρώ/δολαρίου

Μείωση 1,3% στην ισοτιμία ευρώ/δολαρίου τον Απρίλιο, στα 1,07 \$/€

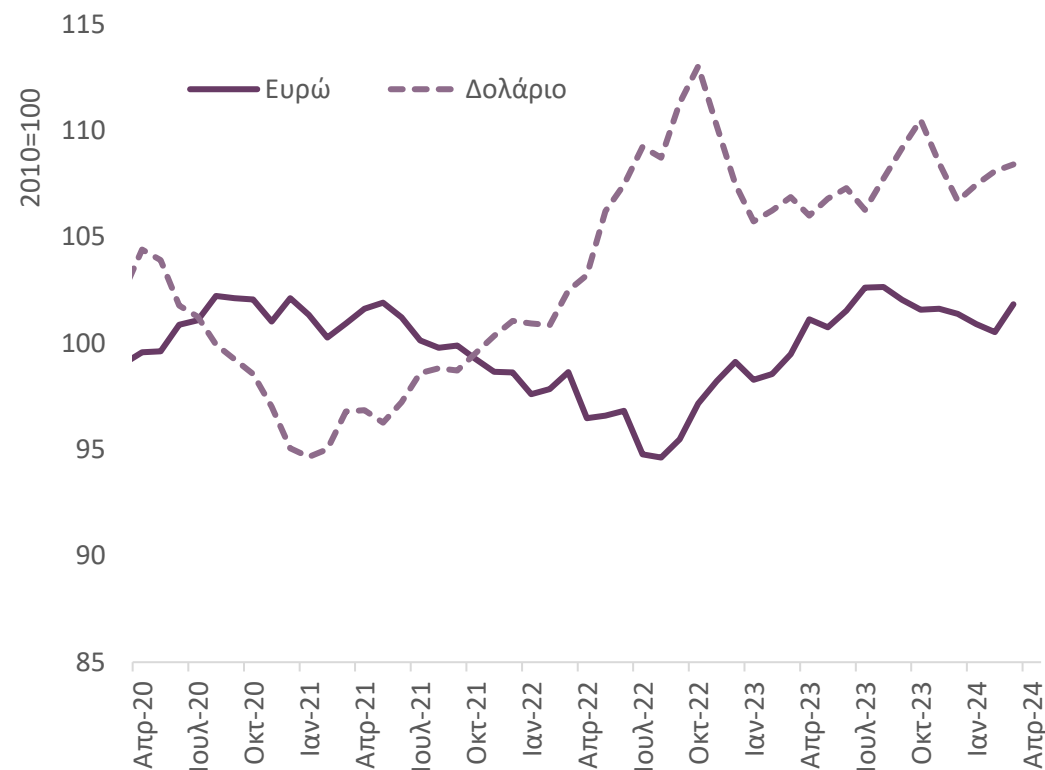
Ισοτιμία ευρώ/δολαρίου

Πηγή: ΕΚΤ, έως 4/2024

Άνοδος για ευρώ (1,3%) και δολάριο (0,3%) σε σχέση με τους κύριους εμπορικούς εταίρους τον Απρίλιο

Δείκτης πραγματικής σταθμισμένης ισοτιμίας

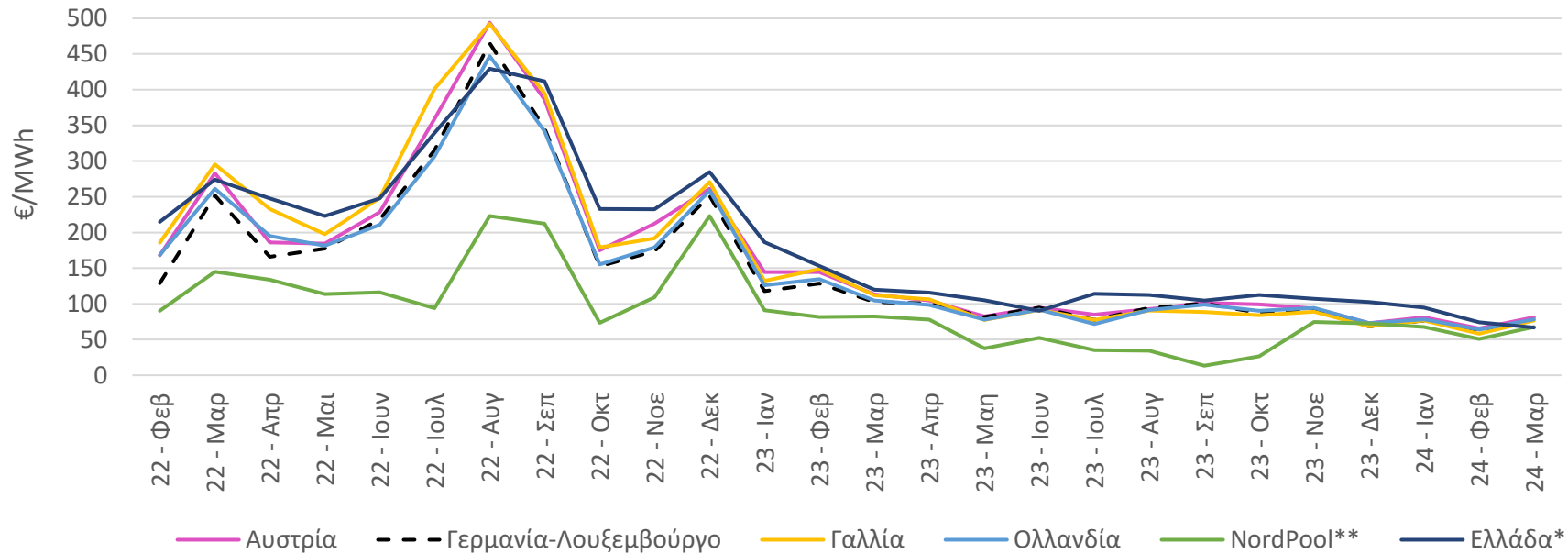
Πηγή: Bank for International Settlements, έως 4/2024

Περιεχόμενα

- Σύνοψη
- Τάσεις στην Ελληνική Οικονομία
- Εξελίξεις στη Βιομηχανία
- Διεθνές περιβάλλον
- **Ενέργεια**
- Ειδικό θέμα: Οδικός Χάρτης Μετάβασης της Χημικής Βιομηχανίας στην Ελλάδα

Υποχώρηση του κόστους ηλεκτρικής ενέργειας

Η τιμή χονδρικής φορτίου βάσης ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα τον Μάρτιο μειώθηκε κατά 44,2% σε ετήσια βάση

Πηγή: ΑΔΜΗΕ, NordPool έως 03/2024

* Μεσοσταθμική Τιμή Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα.

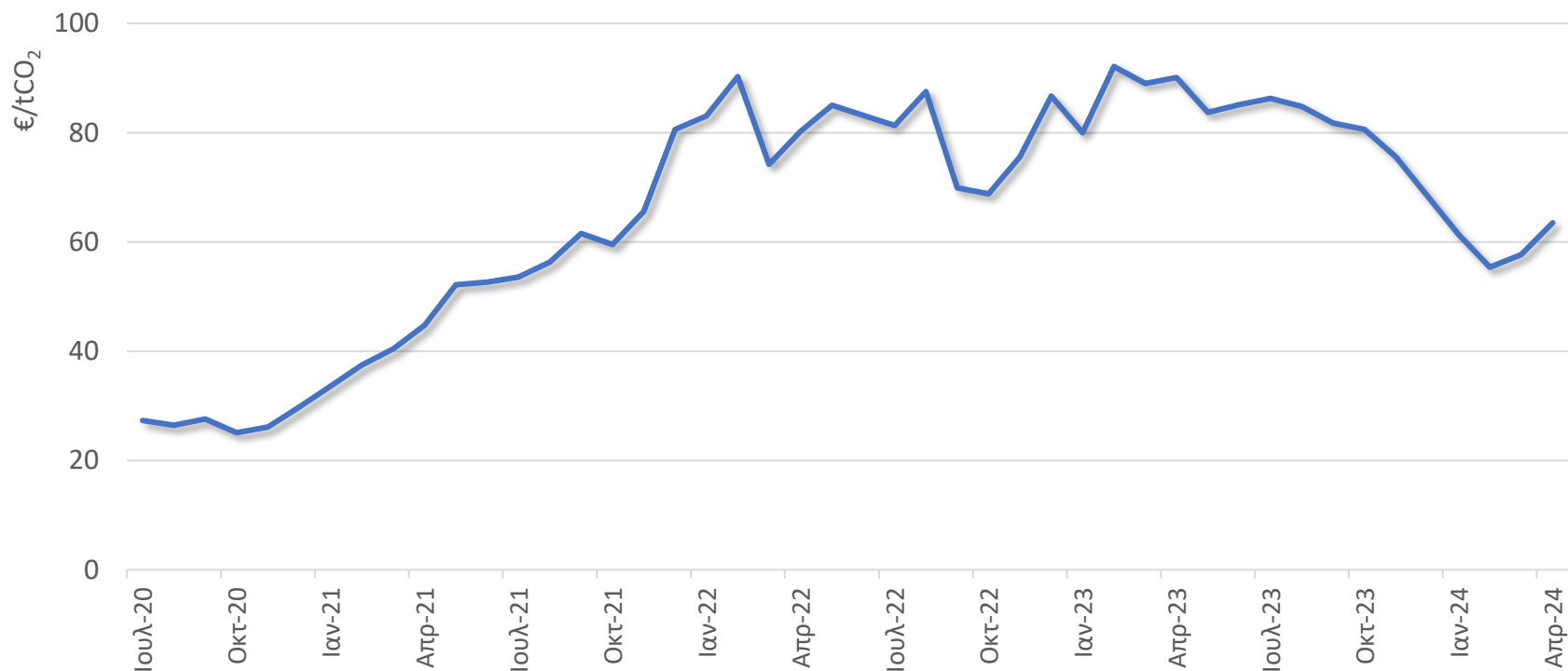
** Μηνιαία τιμή (day-ahead) συστήματος NordPool που προκύπτει από το σύνολο των ενεργειακών αγορών της Νορβηγίας, Σουηδίας, Φινλανδίας, Δανίας, Εσθονίας, Λετονίας, Λιθουανίας.

Τον Μάρτιο η τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα (66,84 €/MWh) μειώθηκε κατά 10% σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα. Ήταν σε χαμηλότερα επίπεδα (από -13% έως -18%) από τις υπόλοιπες Ευρωπαϊκές αγορές† και 1% χαμηλότερη από την τιμή συστήματος NordPool (67,64 €/MWh).

† Μηνιαίες τιμές (day-ahead) από Nordpool για τις αγορές Αυστρίας, Βελγίου, Γερμανίας-Λουξεμβούργου, Γαλλίας και Ολλανδίας που συμμετέχουν στο Ευρωπαϊκό Χρηματιστήριο Ενέργειας.

Άνοδος της τιμής δικαιωμάτων εκπομπών CO₂

Η μέση τιμή δικαιωμάτων εκπομπών CO₂ (EU Allowance) ενισχύθηκε τον Απρίλιο*

Πηγή: EEX - Emission Spot Primary Market Auction Report 2018-2024, έως 04/2024

*Λόγω έλλειψης δεδομένων η τιμή του Ιανουαρίου 2021 υπολογίστηκε ως γραμμική παρεμβολή των τιμών του Δεκεμβρίου και Φεβρουαρίου 2021.

Τον Απρίλιο η μέση τιμή των δικαιωμάτων εκπομπών CO₂ αυξήθηκε κατά 10,1% σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα και διαμορφώθηκε στα 63,52 €/tCO₂.

Περιεχόμενα

- Σύνοψη
- Τάσεις στην Ελληνική Οικονομία
- Εξελίξεις στη Βιομηχανία
- Διεθνές περιβάλλον
- Ενέργεια
- **Ειδικό θέμα: Οδικός Χάρτης Μετάβασης της Χημικής Βιομηχανίας στην Ελλάδα**

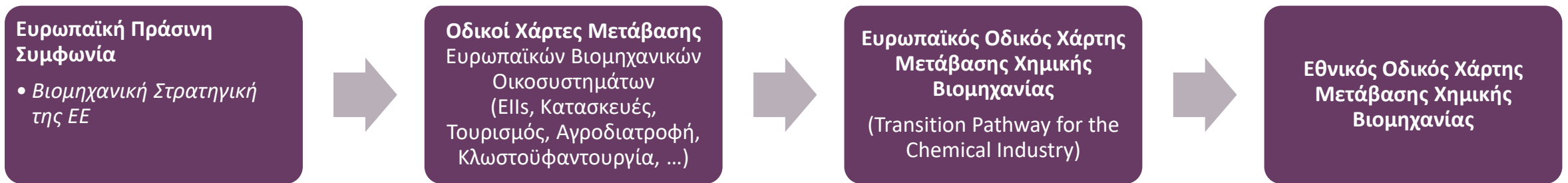
Ειδικό θέμα:

«Οδικός Χάρτης Μετάβασης της Χημικής Βιομηχανίας στην Ελλάδα¹»

¹ Στόχος της μελέτης του IOBE είναι να αποτελέσει ένα εργαλείο για την ευαισθητοποίηση σχετικά με τις προκλήσεις της πολύπλευρης μετάβασης της χημικής βιομηχανίας και την προώθηση της συνεργασίας των αρμόδιων αρχών, της χημικής βιομηχανίας και κάθε άλλου ενδιαφερόμενου μέρους σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι της μετάβασης. Η μελέτη υλοποιήθηκε με τη στήριξη του ΣΕΧΒ. Η μελέτη δημοσιεύτηκε στις 16.04.2024 και είναι διαθέσιμη [εδώ](#).

Πολλαπλές προκλήσεις για τη μετάβαση της εγχώριας Χημικής βιομηχανίας

Η πράσινη και ψηφιακή μετάβαση της Ελληνικής Χημικής βιομηχανίας αποσκοπεί στη δημιουργία ενός βιώσιμου, καινοτόμου και διεθνώς ανταγωνιστικού τομέα, ο οποίος θα ευθυγραμμίζεται με τις αρχές της περιβαλλοντικής ευθύνης, της ψηφιακής προόδου και της οικονομικής ανάπτυξης.

Πράσινη και Ψηφιακή Μετάβαση

Η χημική βιομηχανία αντιμετωπίζει **σημαντικές προκλήσεις**:

- Επίτευξη **κλιματικής ουδετερότητας** στις παραγωγικές της διαδικασίες
- Ενίσχυση της **κυκλικότητας** των προϊόντων και **παροχή λύσεων για την ανακύκλωση**
- Απαλλαγή από τοξικές ουσίες και **παροχή ασφαλών και βιώσιμων χημικών**
- **Ψηφιοποίηση**

Απαιτείται **κατάλληλος σχεδιασμός και σημαντικές επενδύσεις** που θα οδηγούν στην εξασφάλιση της ανθεκτικότητας και της ανταγωνιστικότητας της χημικής βιομηχανίας στην Ελλάδα και την ΕΕ

Στρατηγικές και εργαλεία χρηματοδότησης για την πράσινη και ψηφιακή μετάβαση της Χημικής βιομηχανίας στην Ελλάδα

Εθνικές στρατηγικές για την πράσινη και ψηφιακή μετάβαση

Εθνική Στρατηγική για τη Βιομηχανία και Σχέδιο Δράσης

Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα

National Strategy for the 4th Industrial Revolution

Σχέδιο Δράσης Κυκλικής Οικονομίας

Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων 2020-2030

Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης 2021-2027

Εργαλεία χρηματοδοτικής στήριξης επενδύσεων

- **Κοινοτικά προγράμματα**
 - Horizon Europe,
 - LIFE,
 - Λοιπά προγράμματα άμεσης χρηματοδότησης,
 - InvestEU
- **Συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα**
 - ΕΣΠΑ 2021-2027,
 - Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0)
- **Εθνικά χρηματοδοτικά εργαλεία**
 - Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης 2021-2025,
 - Αναπτυξιακός νόμος (Ν. 4887/2022)

Υπάρχουν σημαντικά περιθώρια για ενίσχυση παραγωγικών τομέων, όπως η Χημική Βιομηχανία, μέσα από τη στήριξη επενδύσεων με χρηματοδοτικά εργαλεία που αξιοποιούν εθνικούς και ευρωπαϊκούς πόρους

Δομικά στοιχεία του Οδικού χάρτη μετάβασης της Χημικής βιομηχανίας

Πράσινη και Ψηφιακή Μετάβαση

Βιώσιμη
Ανταγωνιστικό-
τητα

Επενδύσεις,
χρηματοδό-
τηση

Ε&Κ και
τεχνολογικές
λύσεις

Ρυθμίσεις και
δημόσια
διακυβέρνηση

Πρόσβαση σε
ενέργεια και
πρώτες ύλες

Υποδομές

Δεξιότητες

Κοινωνική
διάσταση

Ανθεκτικότητα

Για κάθε δομικό στοιχείο του Οδικού Χάρτη Μετάβασης εξετάζονται:

- i) η υφιστάμενη δυναμική σε εθνικό επίπεδο, η οποία ήδη συμβάλλει στον μετασχηματισμό και την ανθεκτικότητα της χημικής βιομηχανίας και πώς αυτή η δυναμική μπορεί να ενισχυθεί και
- ii) οι παράγοντες που θέτουν εμπόδια για τον μετασχηματισμό της χημικής βιομηχανίας και τρόποι άρσης αυτών των εμποδίων

Παράγοντες που θέτουν εμπόδια στη μετάβαση της Χημικής βιομηχανίας στην Ελλάδα

Διάρθρωση

- Έλλειψη μεγάλων βιομηχανικών οικοσυστημάτων
- Γεωγραφική δομή εγκατάστασης

Επενδύσεις και Χρηματοδότηση

- Αποεπένδυση κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης
- Υψηλό κόστος κεφαλαίου
- Περιορισμένη πληροφόρηση για τα υφιστάμενα χρηματοδοτικά εργαλεία

Ρυθμιστικό πλαίσιο

- Δυσκολίες στην αδειοδότηση
- Κόστος συμμόρφωσης με τις ρυθμίσεις

Ενέργεια

- Συγκέντρωση των αγορών ενέργειας και πρώτων υλών που καθιστά τις επιχειρήσεις σχετικά ευάλωτες
- Συγκριτικά υψηλό κόστος ενέργειας

Υποδομές

- Υστέρηση σε υποδομές (π.χ. αδυναμία βελτιστοποίησης μεταφορών προϊόντων)

Ανθρώπινο Δυναμικό

- Ελλείψεις σε εξειδικευμένο προσωπικό
- Διαχείριση της «διαρροής εγκεφάλων» (brain drain) σε θέσεις υψηλής εξειδίκευσης

Καινοτομία

- Συγκριτικά χαμηλό επίπεδο σε δαπάνες για έρευνα και ανάπτυξη

Προτεραιότητες για τον επιτυχή μετασχηματισμό της εγχώριας Χημικής βιομηχανίας, διατηρώντας την ανταγωνιστικότητα και ανθεκτικότητά της

1. Επενδύσεις

Εύκολη και δίκαιη πρόσβαση σε χρηματοδότηση λαμβανομένης υπόψη της διαφορετικής δομής της Ελληνικής γεωγραφίας, κοινωνίας και οικονομίας

2. Υποδομές

Ανάπτυξη των απαιτούμενων υποδομών (περιλαμβανομένων των ψηφιακών)

3. Έρευνα και καινοτομία

Ενίσχυση με συνέχεια, συνέπεια και εφαρμογή στην παραγωγή και ωρίμανση των τεχνολογικών λύσεων

4. Καθαρή Ενέργεια

Διαθεσιμότητα καθαρής ενέργειας σε ανταγωνιστικές τιμές για τη βιομηχανία

5. Πρώτες ύλες και προϊόντα

Διαθεσιμότητα υλών και προϊόντων που θα επιτρέψουν τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος

6. Ανθρώπινο δυναμικό

Διαθεσιμότητα ανθρώπινου δυναμικού με τις κατάλληλες δεξιότητες και ανταπόκρισης των εργαζομένων στις πολλαπλές προκλήσεις (νέες τεχνολογίες, νομοθεσία, κ.ά.)

7. Ρυθμιστικό πλαίσιο

Εφαρμογή ρυθμιστικού πλαισίου που δεν θα επιβάλλει δυσανάλογο βάρος συμμόρφωσης στις επιχειρήσεις

8. Πληροφόρηση

Πληροφόρηση ώστε να υλοποιηθούν επενδύσεις συμβατές με τη διπλή μετάβαση

9. Συνεργασία

Συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων και κρατικών φορέων και υποστήριξη της μετάβασης από το σύνολο των εμπλεκόμενων φορέων και επιχειρήσεων